

19. Castells M. (2007), *Internet-galaxy. Reasoning is in relation to the Internet, business and society*, Vucler, Kyiv, 304 p. (ukr).
20. Maye K. (2004), *Informative society. Skeptical look*, K.I.C., Kyiv, 220 p. (ukr).
21. Inozemtsev V. L. (1998), *Conception of posteconomic society: theoretical and practical aspects*: Thesis for the degree of doctor of economic sciences after specialty 08.00.01 «Political economy», 22.00.03 «Economic sociology», Moscow, 250 p., available at: <http://www.postindustrial.ru/articl8.shtml?article=211&page=25&type=8> (rus).
22. Lebedintseva L. A. (2011), *Social range of problems of intellectual activity*, Announcer of the Tyumen state university, №8, pp. 73-79 (rus).
23. Baulina T. V. (2010), *Prognostication of changes of economic factors of development of intellectual potential of the real sector of the Ukrainian economy, Ukraine: aspects of the labor*, №4, pp. 24-27(ukr).
24. Vasilik A. V. (2007), *Activation of intellectually-innovative activity as factor of competitiveness of enterprise, Theoretical and applied questions of economy, Sciences labors collection*, №12, Vidavnicho-poligrafichnyi tsentr "Kiyivskiy universitet", pp. 405-411 (ukr).
25. Grishnova O. A. (2001), *Human capital: forming in the system of education and professional preparation*, Publishing house "Znannia", Kyiv, 254 p. (ukr).

© Чекушина Юлія

Надійшла до редакції 10.07.2013

УДК 504:332.1

ЧЕЧЕЛЬ АННА,

кандидат наук з державного управління, доцент
Донецького державного університету управління

ЕКОЛОГІЧНА СКЛАДОВА ВИРІВНЮВАННЯ ДИСБАЛАНСУ РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВИХ РЕГІОНІВ

У статті обґрунтовано практичні заходи щодо усунення дисбалансу економічного становища регіонів та подолання наслідків світових фінансово-економічних криз шляхом уведення додаткових корегувальних екологічних коефіцієнтів до розрахунку міжбюджетних трансфертів. Це дає можливість оптимального розподілу фінансових ресурсів для задоволення реальних потреб місцевих бюджетів.

Ключові слова: корегувальні (вирівнювальні) коефіцієнти; промислові регіони; інтегральний показник людського розвитку регіону.

Постановка проблеми. Погіршення фінансово-економічної ситуації в Україні, що спостерігається останнім часом, зумовлене як внутрішніми, так і зовнішніми умовами. До основних негативних зовнішніх факторів можна віднести розгортання світової фінансової кризи, відсутність доступу до міжнародних ринків капіталу й різке падіння світових цін, попиту на українську експортну продукцію (метал, продукцію машинобудування, хімічної промисловості, сільськогосподарські товари). Серед внутрішніх факторів основні - накопичення значних валютних ризиків, дисбаланс у термінах залучення пасивів і розміщення активів у банківській системі, занадто висока залежність реального сектора економіки від зовнішнього кредитування, "заморожування" інвестиційних та інноваційних процесів на тлі політичної нестабільності. Сучасний розвиток світової економіки показує, що головною рушійною силою будь-якої національної господарської системи є регіони. Саме на рівні регіонів вирішуються питання відтворення продуктивних сил, реалізуються проекти соціально-економічного розвитку, задовольняються основні соціальні потреби населення. Тому дослідження регіонального управління соціально-економічними процесами, формування нової якості територіального управління стають надзвичайно

важливою науково-практичною проблемою, від вирішення якої суттєво залежать вихід із кризи й подальший розвиток усієї країни.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед публікацій вітчизняних дослідників державного управління регіональними процесами найбільш вагомими є роботи В. Гейця [1], Б. Данилишина [2], С. Дорогунцова, В. Міщенко, Я. Ковалю [4], В. Мамонової [6], В. Воротіна [5], В. Поповкіна [7] та інші, у яких всебічно розглядаються актуальні питання вдосконалення державного управління, децентралізації влади та розширення повноважень регіонів. Розвиток регіонів із урахуванням екологічної складової досліджується також у ряді праць закордонних фахівців [9-10]. Недостатньо розробленим залишається науково-методичне обґрунтування практичних заходів щодо усунення дисбалансу в розвитку регіонів і подолання наслідків негативних світових фінансово-економічних тенденцій, особливо в аспекті урахування екологічних наслідків економічного зростання в промислових регіонах.

Мета статті - обґрунтувати практичні заходи щодо усунення дисбалансу розвитку регіонів та подолання наслідків негативних світових фінансово-економічних тенденцій шляхом уведення додаткових корегувальних екологічних коефіцієнтів до розрахунку

ку міжбюджетних трансфертів із метою оптимального розподілу фінансових ресурсів для задоволення реальних потреб місцевих бюджетів.

Виклад основного матеріалу. В Україні існують значні розбіжності в рівнях соціально-економічного розвитку регіонів, обумовлені спеціалізацією господарства, недосконалістю механізмів державного управління, причому процес диференціації неухильно поглиблюється [1, 2, 5]. Відтак соціально-екологічні стандарти життя для кожного громадянина залежно від його місця проживання різні. Центральні органи влади часто переоцінюють власну роль у відродженні регіонів, прагнучи впливати на процеси в усіх без винятку соціально-економічних сферах. При цьому ігнорується світовий досвід, який показує, що державна (як правило, пільгово-дотаційна) підтримка - недостатня умова для реалізації потенціалу території. Отже, досить актуальною є розробка напрямків оптимізації витратків місцевих бюджетів з урахуванням особливостей формування ефективного ринкового механізму, націленого на забезпечення сталого, збалансованого, соціально орієнтованого розвитку.

Корегувальні коефіцієнти дозволяють видаткову частину бюджету поставити в залежність від соціально-економічного, екологічного та демографічного стану в Україні. Необхідність уведення додаткових коефіцієнтів обумовлена тим, що великим багатofункціональним центрам України, до яких належать Дніпропетровська, Донецька, Запорізька об-

ласті, притаманні висока концентрація підприємств промисловості, велика щільність населення, підвищена потреба галузей у висококваліфікованій робочій силі, розвинені економічна й соціальна інфраструктури. Разом із тим, ці регіони мають подібні соціальні проблеми, зумовлені перш за все значним техногенним навантаженням на населення. Велика концентрація виробництва обумовлює екологічні проблеми, підвищений рівень професійних захворювань, техногенних криз і транспортні проблеми.

Останнім часом постійно зростає рівень забруднення території України, який є одним із найбільш високих у Європі: погіршується якість поверхневих вод, ростуть обсяги викидів забруднюючих речовин у повітря, виснажуються ґрунти. Нинішня екологічна ситуація - результат накопичених структурних деформацій господарства, домінування енерго- й ресурсоємних галузей промисловості в окремих регіонах, ослаблення державного управління у сфері природокористування, охорони навколишнього середовища та охорони здоров'я, а також виснажливої експлуатації обмежених природних ресурсів та сировинної орієнтації експорту.

Оптимальне формування видаткової частини бюджетів у складних обставинах можливе тільки шляхом удосконалення методів перерозподілу витратків регіонів, зокрема, із використанням диференційованого екологічного коефіцієнта умовного вирівнювання ($K_{уб(i)}$) для збільшення витрат окремої території, наведеного в таблиці 1.

Таблиця 1. - Результати розрахунку диференційованого коефіцієнта вирівнювання з урахуванням рівня екологічного неблагополуччя регіону

Територія (області й регіони)	Кількість населення (тис. осіб)	Викиди шкідливих речовин в атмосферне повітря з стаціонарних і пересувних джерел забруднення (тис. т)	$K_{еко(i)}$	Диференційований екологічний коефіцієнт вирівнювання для збільшення витратків i -ї території $K_{уб(i)}$
Україна в цілому	46372,7	7380,0		
Дніпропетровська	3398,4	1324,7	1,39	1,117
Донецька	4538,9	1871,2	1,41	1,124
Запорізька	1832,9	347,6	1,08	1,076
Івано-Франківська	1382,6	325,2	1,17	1,170
Луганська	2355,4	632,4	1,23	1,159
Інші регіони				1,000

Зазначений коефіцієнт $K_{уб(i)}$ розрахований на основі коефіцієнта екологічного неблагополуччя $K_{еко(i)}$, який також є нашою розробкою [8]. Формула розрахунку корегувального коефіцієнта екологічного неблагополуччя i -ї території $K_{еко(i)}$ має вигляд:

$$K_{еко(i)} = 1 + \lg(W_i/W_{со}), \quad (1)$$

де: W_i - обсяг викидів шкідливих речовин у розрахунку на 1 особу i -ї території;

$W_{со}$ - сумарний обсяг викидів шкідливих речовин у розрахунку на 1 особу сумарної кількості населення України.

Диференційований екологічний коефіцієнт вирівнювання $K_{уб(i)}$ розрахований за формулами:

$$K_{уб(i)} = 1 + (K_{еко(i)} - 1) \cdot 100\%, \text{ якщо } 1,00 < K_{еко(i)} < 1,20; \quad (2)$$

$$K_{уб(i)} = 1 + (K_{еко(i)} - 1) \cdot 70\%, \text{ якщо } 1,21 < K_{еко(i)} < 1,30; \quad (3)$$

$$K_{уб(i)} = 1 + (K_{еко(i)} - 1) \cdot 30\%, \text{ якщо } 1,31 < K_{еко(i)} < 2,00. \quad (4)$$

Розглянемо детальний розрахунок на прикладі Донецької області:

$$K_{еко(Дон)} = 1 + \lg(1871,2/4538,9 : 7380,0/46372,7);$$

$$K_{еко(Дон)} = 1 + \lg(0,412 : 0,159) = 1,413;$$

$$K_{уб(Дон)} = 1 + (1,413 - 1) \cdot 0,3 = 1,124.$$

Зазначені аргументи викликали необхідність створення методики оцінки рівня людського розвитку. Держкомстат України разом з Інститутом демографії та соціальних досліджень НАНУ розробили методику, яка була затверджена спільною Постановою Колегії Держкомстату та Президії НАН України від 14 березня 2001 р. № 182/76, відповідно до якої в практику роботи органів державної статистики введені щорічні розрахунки відповідних інтегральних показників. За даними статистичного бюлетеня "Регіональний людський розвиток", Донецька область помітно відстає за цими індексами від більшості регіонів України.

В Україні з 1 січня 2006 р. набув чинності Закон України "Про стимулювання розвитку регіонів". Відповідно до вимог цього Закону розроблено Державну стратегію регіонального розвитку на період до 2015 року і Стратегію економічного й соціального розвитку Донецької області на період до 2020 року. Головною метою цих документів є забезпечення збалансованого розвитку регіонів в інтересах усієї країни, підвищення рівня життя населення, подолання бідності, безробіття тощо. Однак протягом останніх років відмінності територій залишаються досить суттєвими. Це вказує на те, що ні в Україні загалом, ні в Донецькій області зокрема, так і не був сформований механізм ефективного регіонального управління. Вирішити зазначену проблему можна шляхом розробки детальної програми відновлення територій з урахуванням об'єктивних со-

ціально-економічних факторів й екологічних показників, перш за все, у промислових регіонах.

Для проведення рейтингової оцінки та виділення однорідних територіальних зон застосовується методика, затверджена Постановою Кабінету Міністрів України, що дозволяє не тільки оцінити діяльність того чи іншого регіону країни з точки зору його соціально-економічного розвитку, а й аналогічним шляхом провести аналіз міст і районів конкретної області. Статистичні показники можуть мати різний вектор соціального ефекту: прямий, що свідчить про позитивні тенденції в розвитку адміністративно-територіальної одиниці, і зворотний, який, навпаки, відображає погіршення ситуації. Аналіз окремих показників не дає повного уявлення про рівень соціально-економічного розвитку регіону, тому виникає необхідність у застосуванні комплексного (інтегрального) підходу, показаного на рис. 1.

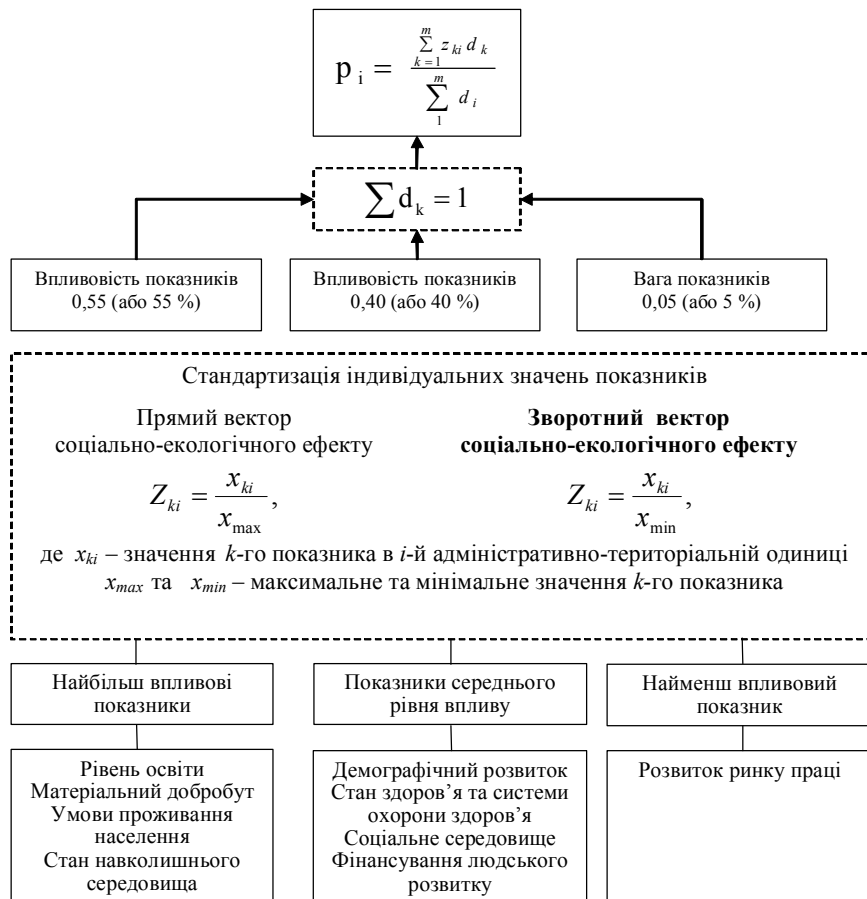

Рис. 1. Алгоритм визначення інтегрального показника стану людського розвитку адміністративно-територіальної одиниці.

Виявлені значні міжрегіональні диспропорції зумовлені, зокрема, недосконалістю механізмів державного управління. Тому актуальності набуває визначення напрямів регулювання розвитку проблемних територій, що ведуть до їх вирівнювання. При вирішенні цього питання рекомендуємо застосувати розроблений нами корегувальний коефіцієнт, упровадження якого призведе до збільшення витрат "першого кошика" для проблемних регіонів і дозволить отримати додатковий фінансовий ресурс, який у майбутньому буде спрямований на ефективний розвиток територій:

$$P_j = 1 - (P_j - P), \quad (5)$$

де P_j - корегувальний коефіцієнт; P_i - індекс регіонального людського розвитку; P_i - середній показник.

Розрахунки, наведені в таблиці 2 і здійснені за формулою (5) на базі індексу регіонального людського розвитку, не дали бажаного результату через те, що спостерігається дуже низький рівень диференціації, який не відповідає реаліям сьогодення.

У результаті здійснених розрахунків за алгоритмом, зображеним на рис. 1, був отриманий інтегральний показник людського розвитку в кожному з 27 регіонів (табл. 3 і 4). Необхідно відзначити, що 17

Таблиця 2. - Розрахунок корегувального коефіцієнта на підставі індексу людського розвитку

Група регіонів	Ранг регіону	Індекс регіонального людського розвитку (P_i)	Корегувальний коефіцієнт (P_j)
1. Харківська область, м. Київ, Полтавська, м. Севастополь, Чернівецька, Автономна Республіка Крим, Тернопільська, Волинська, Івано-Франківська, Дніпропетровська, Миколаївська, Львівська, Черкаська, Закарпатська, Київська, Рівненська, Хмельницька, Херсонська, Одеська, Житомирська, Запорізька області	1-21	0,462-0,484	1,000-1,021
2. Кіровоградська, Чернігівська, Сумська області	22-24	0,461-0,432	1,022-1,051
3. Донецька, Вінницька, Луганська області	25-27	0,420-0,392	1,063-1,091
Середній показник		0,483	1,017

Таблиця 3. - Приклад розрахунку корегувального коефіцієнта на базі інтегрального показника людського розвитку регіону

Область	Ранг регіону	Інтегральний показник людського розвитку (P_i)	Корегувальний коефіцієнт (P_j)
Вінницька	25	0,488	1,082
Донецька	27	0,463	1,107
Кіровоградська	24	0,493	1,076
Луганська	26	0,482	1,087
Середній показник		0,570	1,025

територій мають значення показника, яке нижче середнього, а інші - більше середнього ($P_i > 0,570$) рівня в Україні.

Корегувальний коефіцієнт, отриманий на остан-

ньому етапі, виявився більш коректним - спостерігається високий рівень диференціації, а тому додатковий фінансовий ресурс отримують дійсно проблемні території.

Таблиця 4. - Результати розрахунку корегувального коефіцієнта на базі інтегрального показника людського розвитку регіону

Територія	Ранг регіону	Інтегральний показник людського розвитку (P_i)	Корегувальний коефіцієнт людського розвитку (P_j)
Автономна Республіка Крим	9	0,573	1,000
Вінницька	25	0,488	1,082
Волинська	18	0,534	1,036
Дніпропетровська	7	0,584	1,000
Донецька	27	0,463	1,107
Житомирська	23	0,523	1,047
Закарпатська	13	0,560	1,010
Запорізька	10	0,570	1,000
Івано-Франківська	17	0,539	1,030
Київська	5	0,608	1,000
Кіровоградська	24	0,493	1,076
Луганська	26	0,482	1,087
Львівська	12	0,562	1,008
Миколаївська	15	0,558	1,012
Одеська	16	0,557	1,012
Полтавська	4	0,613	1,000
Рівненська	11	0,566	1,004
Сумська	21-22	0,524	1,046
Тернопільська	20	0,532	1,038
Харківська	3	0,677	1,000
Херсонська	14	0,559	1,011
Хмельницька	6	0,585	1,000
Черкаська	8	0,578	1,000
Чернігівська	21-22	0,524	1,046
Чернівецька	19	0,533	1,036
Київ	1	0,901	1,000
Севастополь	2	0,696	1,000
Середній показник		0,570	1,025

Основне завдання регулювання розвитку регіонів не вичерпується забезпеченням умов для орієнтації економіки на структурну перебудову й поступове зростання виробництва, досягнення соціального та екологічного благополуччя і прогресу. Основний зміст такої поширеної точки зору полягає в макси-

мальному обмеженні ролі держави в економіці. Створення сприятливих умов для розвитку ринкової економіки асоціюється з формуванням ефективних державних інститутів (включаючи розробку якісного законодавства, створення сучасної регіональної виробничої та ринкової інфраструктури).

Тим часом роль держави в забезпеченні ефективного регіонального розвитку значно ширше, особливо по відношенню до депресивних регіонів. Мета державного регулювання регіонального розвитку – це ефективний перерозподіл фінансових ресурсів для створення оптимальних умов соціально-економічного розвитку та подолання регіональних відмінностей у розвитку людського потенціалу на тлі формування тенденцій зростання цього показника для країни в цілому. Причому дуже важлива й готовність місцевого самоврядування мобілізувати власні ресурси заради майбутнього.

Висновки

Оптимізації витрат місцевих бюджетів можна досягти за рахунок більш динамічного розвитку проблемних регіонів. Для цього необхідна цілеспрямована диференційована, а не універсальна державна підтримка, яка передбачає забезпечення випереджального підвищення інвестиційної активності в регіонах, можливості самостійного розвитку яких з тих чи інших причин обмежені. Одним із шляхів вирішення зазначеної проблеми є застосування запропонованих у статті коефіцієнтів вирівнювання. Доцільним також є використання досвіду регіонального розвитку країн Європейського Союзу на основі принципу цільового програмування, коли держава не тільки фінансує окремі території, але й виділяє кошти на спеціальні програми. Модель регіонального розвитку Європейського Союзу базується на стратегічному партнерстві між урядом і місцевими органами влади, сектором бізнесу та громадськими організаціями, поєднанні державного регулювання та ринкового механізму.

Чечель Анна,

*кандидат наук по державному управлінню, доцент
Донецького державного університету управління*

ЭКОЛОГИЧЕСКАЯ СОСТАВЛЯЮЩАЯ ВЫРАВНИВАНИЯ ДИСБАЛАНСА РАЗВИТИЯ ПРОМЫШЛЕННЫХ РЕГИОНОВ

В статье обоснованы практические мероприятия по устранению дисбаланса экономического положения регионов и преодоления последствий мировых финансово-экономических кризисов путем введения дополнительных корректирующих экологических коэффициентов для расчета межбюджетных трансфертов с целью оптимального распределения финансовых ресурсов для удовлетворения реальных потребностей местных бюджетов.

Ключевые слова: корректирующие (выравнивающие) коэффициенты; промышленные регионы; интегральный показатель человеческого развития региона.

Chechel Anna,

Candidate of Public Administration, Associate Professor of Donetsk State University of Management

ECOLOGICAL COMPONENT ALIGNMENT OF BALANCE OF INDUSTRIAL REGIONS

In depressed regions, the processes of the crisis often block the coal mining process as a whole or some of its elements, thereby leading to the degradation of the resource, and the economic and social potential of the territories in question. In the 1990s during the period of economic and industrial market transformation, it was important to define the place and function of the depressed regions in this process and to outline how to balance the levels of development of the mining regions of Donbas.

The main way to overcome disproportions in the socio-economic development of regions is through the accomplishment of the complex structural transformations of the economics of local territories (cities, regions). Meanwhile the choice of the directions of structural transformations must be made by taking into consideration the factors of development (depressiveness) of enterprises forming a company town and nature by using the socio-economic and ecological consequences of their restructuring, and the measures of state support at the national, regional and branch levels.

№ 4 (124) липень-серпень 2013 р.

ЛІТЕРАТУРА

1. Геєць В. М. Трансформаційні процеси та економічне зростання в Україні / В. М. Геєць. - Харків : Форт, 2003. - 440 с.
2. Данилишин Б. М. Проблемы и приоритеты регионального развития Украины / Б. М. Данилишин // Экономика Украины. - 2005. - № 12. - С. 89.
3. Регіональний людський розвиток : статистичний бюлетень. - К. : Держкомстат України, 2010. - 46 с.
4. Природно-ресурсний потенціал сталого розвитку України / [Данилишин Б. М., Дорогунцов С. І., Міщенко В. С., Коваль Я. В., Новоротов О. С., Паламарчук М. М.]. - К. : РВПС України, 1999. - 716 с.
5. Воротін В. Є. Макроекономічне регулювання в умовах глобальних ринкових трансформацій : [монографія] / В. Є. Воротін. - К. : Вид-во НАДУ, 2002. - 392 с.
6. Мамонова В. В. Методологія управління територіальним розвитком : [монографія] / В. В. Мамонова. - Харків : Вид-во ХарПІ НАДУ "Магістр", 2006. - 196 с.
7. Поповкін В. А. Регіонально-цілісний підхід в економіці / В. А. Поповкін. - К. : Наук. думка, 1993. - 255 с.
8. Чечель А. О. Аналіз інтегрованих показників депресивності територій адміністративного розподілу (на прикладі вугільних регіонів України) / А. О. Чечель, О. С. Поважний // Економіка природокористування та охорони навколишнього середовища : зб. наук. праць ДонДУУ. - Донецьк : ДонДУУ, 2011. - Т. XII. - Випуск 182. - С. 5-18.
9. Xiguang L. Inner paradox and price rigidity: and analytical framework in Chinese real estate / Liu Xiguang. - Beijing : Academic Research, 2007. - N1. - P. 1-10.
10. Aslam M. Development planning and regional imbalances in Malaysia [Електронний ресурс] / Mohamed Aslam, Asan Ali Golam Hassan. - 2003, 06. - Режим доступу : <http://cmsad.um.edu.my/images/fep/doc/2003%20Pdf/FEA-WP-2003-005.pdf>.

The practical measures to address the imbalance of economic situation of regions and overcome the negative effects of global financial and economic trends by introducing additional adjustment ecological coefficients to equal footing for optimum allocation of financial resources to meet the real needs of local budgets are substantiated.

Keywords: correction (equalization) ratios; industrial areas; an integral component of human development in the region.

REFERENCES

1. Gejec V. M. (2003), Transformation processes and economic growth in Ukraine, Fort, Harkiv, p 440 (ukr).
2. Danylyshyn B. M. (2005), *Ukraine's economy*, 12, pp. 89 (rus).
3. Rehionalnyi liudskiy rozvytok (2010), Statistical Bulletin, Kyiv, 46 p. (ukr).
4. Danylyshyn B.M., Doroguncov S.I., Mishhenko V.S., Koval Ja.V., Novorotov O.S., Palamarchuk M.M.(1999), *Natural resource potential sustainability Ukraine*, RVPS Ukraine, Kyiv, p. 716 (ukr).
5. Vorotin V. E. (2002), *Macroeconomic regulation in the global market transformation*, NADU, Kyiv, p. 392 (ukr)
6. Mamonova V.V. (2006), *Territorial Development Management Methodology*, HarRI NADU "Magistr", Harkiv, p. 196 (ukr)
7. Popovkin V.A. (1993), *Regional-holistic approach in economics*, Naukova dumka, Kyiv, p. 255 (ukr).
8. Chechel A.O., Povazhny O.S. (2011), Proceedings of Donetsk State University of Management, XII *Economics*, 182 *Economics of Natural Resources and Environment*, Donetsk, pp. 5-18.
9. Liu Xiguang (2007), Inner paradox and price rigidity: and analytical framework in Chinese real estate, *Academic Research*, 1, Beijing, pp. 1-10 (engl).
10. Mohamed Aslam, Asan Ali Golam Hassan (2003), *Development planning and regional imbalances in Malaysia*, available at: <http://cmsad.um.edu.my/images/fep/doc/2003%20Pdf/FEA-WP-2003-005.pdf> (engl).

© Чечель Анна

Надійшла до редакції 19.06.2013

УДК 330.322.01 (477)

ШАБАЛІНА ЛЮДМИЛА,

кандидат економічних наук, доцент Донецького національного технічного університету

КІСКІНА НАТАЛІЯ,

Донецький національний технічний університет

ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО ІМІДЖУ УКРАЇНИ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЇЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ

У статті проаналізовано імідж України та її інвестиційну привабливість на підставі рейтингової оцінки провідних світових агентств та організацій. Досліджено обсяги й структуру прямих іноземних інвестицій в економіку України та виявлено ряд факторів, що суттєво перешкоджають створенню її інвестиційного клімату. Проведено порівняльний аналіз витрат України та інших країн на формування позитивного іміджу країни, у тому числі інвестиційного. Запропоновано заходи щодо формування позитивного іміджу України, що базуються на національних пріоритетах.

Ключові слова: імідж країни; структура іміджу; іміджева програма; інвестиційна привабливість; інвестиційний клімат; інвестиційний імідж країни; рейтинг країни.

Постановка проблеми. Позитивне сприйняття території населенням та представниками інших держав є важливим компонентом розвитку потенціалу території, значущою конкурентною перевагою, а також основою ефективної взаємодії з різними сегментами громадськості. Цілеспрямовано вибудований привабливий імідж території дозволяє отримати додаткові можливості для розвитку міжнародного співробітництва та залучення інвестицій, що сприятиме створенню робочих місць, зростанню доходів та підвищенню рівня життя населення. Спостерігається прямий зв'язок між репутацією території та

інвестиціями. Так, підвищення репутації країни на п'ять пунктів призводить до зростання на 12 % кількості туристів та на 7 % прямих інвестицій [1]. Наприклад, іміджева політика Туреччини спрямована на активне залучення туристів, що реалізується за допомогою збільшення витрат на рекламні кампанії та державні інвестиції в цю сферу, а також гнучку цінову політику, завдяки якій відбувається щорічне зростання кількості туристів на 116 % [2, с. 213].

Огляд й аналіз останніх досліджень і публікацій. Значний внесок у розробку завдань, пов'язаних із питаннями формування іміджу території,